

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет управління фінансами та бізнесу
Кафедра економіки та публічного управління

Декан доц. Андрій СТАСИШИН
ЗТВЕРДЖУЮ
«31» серпня 2023 р

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ

з навчальної дисципліни	Правове забезпечення публічно-управлінської діяльності
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Галузь знань:	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність:	281 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма:	Публічне управління та адміністрування

Львів-2023

Програма навчальної дисципліни «Правове забезпечення публічно-управлінської діяльності» для здобувачів вищої освіти за галуззю знань 281 «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» ОП «Публічне управління та адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти

«29» серпня 2023 року – 13 с.

Розробник: Федик С.Є, доцент кафедри економіки та публічного управління, к.ю.н., доцент.

**Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри економіки та менеджменту
Протокол № 1 від «29» серпня 2023 р.**

Завідувач кафедри проф. Капленко Г.В.

Розглянуто та ухвалено Вченою радою факультету управління фінансами та бізнесу Протокол № 1 від «31» серпня 2023 р.

© Федик С.Є., 2023р.
© ЛНУ імені Івана Франка, 2023р.

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Предмет навчальної дисципліни

Дисципліна «Правове забезпечення публічно-управлінської діяльності» є нормативною навчальною дисципліною, яка викладається для здобувачів вищої освіти спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування, (галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування») для освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування», яка викладається в 2 семестрі для здобувачів вищої освіти другого магістерського рівня в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансфертною Системою ECTS).

Навчальний курс «Правове забезпечення публічно-управлінської діяльності» покликаний сформувати у здобувачів вищої освіти фундаментальні знання про державне управління як складну динамічну систему, що має певні функції, організаційну побудову, методи та процедури прийняття рішень, а також допомогти їм в оволодінні вміннями реалізації завдань та функцій держави на основі базових принципів державного управління. Загальне завдання навчального курсу – комплексно розглянути проблеми складних соціальних систем, до яких належить публічне управління та адміністрування; з'ясувати причинно-наслідкові зв'язки в державно-управлінських відносинах; визначити їх нормативно-правову та організаційну базу.

Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Правове забезпечення публічно-управлінської діяльності» є формування у здобувачів вищої освіти цілісного наукового уявлення про систему і зміст правових норм, що забезпечують публічне управління, а також вироблення відповідних компетенцій по їх реалізації у професійній діяльності.

Основні завдання

Основними завданнями вивчення дисципліни «Правове забезпечення публічно-управлінської діяльності» є: формування у здобувачів вищої освіти знань про суть публічного управління, зміст його механізму, організаційну структуру, апарат державного управління, як систему органів виконавчої влади; засвоєння норм законодавства щодо публічного управління та адміністрування і практику його застосування; формування у здобувачів вищої освіти умінь приймати обґрунтовані правові управлінські рішення з метою досягнення ефективних кінцевих результатів.

Пререквізити

Для вивчення навчальної дисципліни «Правове забезпечення публічно-управлінської діяльності» здобувачі вищої освіти потребують базових знань з наступних дисциплін: «Концептуальні засади публічного управління та адміністрування»; «Прийняття управлінських рішень в сфері публічного управління та адміністрування»; «Комунікації та взаємодія у публічному управлінні»; «Публічна служба та професійна етика», достатніх для сприйняття та розуміння категоріального апарату у сфері правового регулювання управлінської діяльності.

Вимоги до знань і умінь

Після вивчення навчальної дисципліни «Правове забезпечення публічно-управлінської діяльності» здобувачі вищої освіти **здобувачі вищої освіти повинні**

а) знати: теоретичні засади організаційно-правового забезпечення публічного управління та адміністрування; нормативно-правові акти, що регламентують управлінську діяльність в державі; структуру, функції та повноваження діяльності органів державної влади; зміст і вимоги основних нормативно-правових актів, що забезпечують функціонування

управлінської діяльності в Україні, включаючи правове забезпечення організації і діяльності органів публічної влади; функції державного управління та адміністративно-правові методи; правові та неправові форми управлінської діяльності; основні механізми підвищення рівня законності та дисципліни у державному управлінні тощо.

б) вмiти: здійснювати правову експертизу, консультації та своєчасне забезпечення керівника підрозділу органу публічної влади необхідною та повною інформацією щодо вимог нормативно-правових актів, з метою оперативного впровадження практики правового регулювання у сфері відання даного органу; ознайомлювати посадових осіб з нормативними актами, що стосуються їх діяльності, а також зі змінами в чинному законодавстві; здійснювати методичне керівництво правовою роботою органу публічної влади і керівництво діяльністю правової служби (іншого структурного підрозділу), розподіляти обов'язки між працівниками, очолювати та контролювати їх роботу, а також забезпечувати виконання покладених на службу (інший структурний підрозділ) завдань щодо реалізації державної політики в діяльності органу публічної влади; готувати пропозиції щодо вдосконалення роботи правової служби та структурного підрозділу органу публічної влади; перевіряти дотримання законодавства і правильне його застосування у практичну діяльність в управліннях, відділах (підвідділах) органу публічної влади, підвідомчих підприємствах, установах, організаціях, а також здійснювати контроль за роботою юридичних служб підпорядкованих організацій, підприємств, установ і надавати їм правову допомогу; при виконанні службових обов'язків дотримуватися вимог законодавства і використовувати отримані знання при розробці (виданні) розпоряджень, наказів та інших нормативних актів; виявляти високий рівень правосвідомості, правове мислення та правову активність, всіма правомірними засобами сприяти удосконаленню нормативно-правової бази України і механізмам її реалізації у суспільному житті.

Програмні результати навчання:

РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

РН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур.

РН07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

РН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

Програмні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

СК03. Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.

СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.

СК07. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

Опанування навчальною дисципліною повинно забезпечувати необхідний рівень сформованості вмінь:

Назва рівня сформованості вміня	Зміст критерію рівня сформованості вміня
1. Репродуктивний	Вміння відтворювати знання, передбачені даною навчальною програмою
2. Алгоритмічний	Вміння використовувати знання у практичній діяльності при розв'язуванні типових ситуацій
3. Творчий	Здійснювати евристичний пошук і використовувати набуті знання для розв'язання нестандартних завдань та проблемних ситуацій

Навчальна програма складена на **3** кредити.

Форми контролю –модульний контроль, залік.

РОЗДІЛ 2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Системні характеристики публічного управління.

Тема 2. Організаційна структура публічного управління та адміністрування в Україні.

Тема 3. Юридичні засади державного управління.

Тема 4. Правова регламентація державної служби.

Тема 5. Застосування права у державному управлінні та його принципи.

Тема 6. Органи державної влади України як суб'єкти реалізації публічної влади.

Тема 7. Правовий статус та нормативне регулювання Апарату держави в Україні.

Тема 8. Правове регулювання діяльності місцевих органів державної влади в Україні.

РОЗДІЛ 3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Системні характеристики публічного управління.

Сутність і зміст публічного управління. Принципи публічного управління. Суб'єкти та об'єкти публічного управління та адміністрування. Співвідношення публічного управління з державною владою.

Тема 2. Організаційна структура публічного управління та адміністрування в Україні.

Поняття структури управління. Характерні риси організаційної структури публічного управління. Основи побудови організаційних структур публічного управління. Централізація та децентралізація у структурній організації публічного управління. Унітарна та федеративна організації публічного управління.

Тема 3. Юридичні засади державного управління.

Нормативно-правові акти, що регулюють державне управління. Система органів держави, їх компетенція і статус. Правові акти державного управління. Вимоги, що ставляться до актів державного управління. Галузь законодавства, галузева належність правового акта. Систематизація правових актів державного управління, її основні форми.

Тема 4. Правова регламентація державної служби.

Дотримання законності при виконанні завдань державного управління. Нормативно-правові документи, що регулюють державну службу. Основні напрями державної політики у сфері державної служби. Механізми припинення державно-службових відносин. Контроль за законністю з боку Президента У країни, судових, виконавчих органів та органів місцевого самоврядування. Юридична відповідальність посадових осіб у системі державного управління.

Тема 5. Застосування права у державному управлінні та його принципи.

Етапи та порядок правозастосування в державному управлінні. Законність як метод у державному управлінні. Законність як режим (стан) у державному управлінні. Механізми і засоби забезпечення практичної реалізації законів. Передумови забезпечення законності в державному управлінні. Дотримання принципу законності в державному управлінні. Порядок застосування правових норм у державному управлінні.

Тема 6. Органи державної влади України як суб'єкти реалізації публічної влади.

Завдання та функції поділу влади в Україні. Поняття і система державних органів в Україні. Види державних органів в Україні. Компетенція органів державної влади. Повноваження органів державної влади в Україні.

Тема 7. Правовий статус та нормативне регулювання Апарату держави в Україні.

Інститут Президента в Україні. Законодавча влада в Україні. Кабінет Міністрів України - вищий орган в системі органів виконавчої влади України. Центральні органи виконавчої влади. Засади правосуддя в Україні. Структура судової влади в Україні. Юридична відповідальність та її застосування у сфері публічних правовідносин.

Тема 8. Правове регулювання діяльності місцевих органів державної влади в Україні.

Система і основи правового статусу місцевих державних адміністрацій. Завдання, принципи та правові основи діяльності місцевих державних адміністрацій. Структура місцевих державних адміністрацій. Порядок формування місцевих адміністрацій. Функції та компетенція місцевих державних адміністрацій. Форми роботи та методи діяльності місцевих державних адміністрацій.

РОЗДІЛ 4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ОСНОВНА

Основна література:

1. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / В.Галуцько, П.Діхтєвський, О.Кузьменко та ін. ; за ред. В.Галуцька, О.Правоторової. Видання четверте. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с.
2. Адміністративно-правова реформа в Україні / за заг. ред. С. В. Петкова. Київ: КНТ, 2022. 180с.
3. Белова Л.О., Карамішев Д.В., Набока Л.В. Реалізація державної соціальної політики сталого розвитку регіону органами публічної влади України. Монографія ; за заг. ред. д. держ. упр., проф. Д.В. Карамішева, к. держ. упр., доц Л.В. Набоки. Харків: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2016. 296 с.
4. Бібліографія публічного управління та адміністрування: навчально-методичний посібник / за наук. ред. д. н. держ. упр. Р. В. Войтович та П. В. Ворони. Київ, 2018. 474 с.
5. Василевська Т.Е., Саламатов В.О., Марушевський Г.Б. Етика державного управління: підручник / за заг. ред. Т.Е. Василевської. Київ: НАДУ. 2015. 204 с.
6. Дубенко С. Д. Право в державному управлінні: навч. посіб. Київ: НАДУ. 2016. 376 с.
7. Конституційне право : підручник / Ю. Г. Барабаш, О. М. Бориславська, В. М. Венгер ; ОБСЄ. Київ : ВАІТЕ, 2021. 528 с.
8. Конституційне право України : Підручник. 11-е видання: (присвячене 30-ій річниці заснування юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет») перероблене та доповнене. Ужгород : РІК-У, 2023. 536 с.
9. Мальчин Ю.М. Історія місцевого самоврядування України: навч. посіб. для слухачів Університетів «третього віку» / Під заг.ред. Спунбер Д., Горбового А.Ю., Халецької А.А. Вид. 3-тє. К.: АМУ, 2017. 88 с.
10. Надьон О.В., Помаза - Пономаренко А.Л. Правовий механізм державного регулювання фінансової безпеки банків України. Монографія. Х., НУЦЗУ, 2018. 198 с.
11. Надьон О.В., Хмиров І.М., Луценко Т.О. Організаційно-правові засади публічного управління та адміністрування: навч. посіб. Х.: НУЦЗУ. 2020. 175 с.
12. Особливе адміністративне право : підручник / за ред. Бернда Візера, Ярослава Лазура, Тетяни Карабін, Олександра Білаша. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 464 с.
13. Подольчака Н.Ю., Пушака Я.Я., Ворона П.В. Публічне адміністрування та економічна безпека в умовах європейської інтеграції: Монографія / За заг. ред. Н.Ю. Подольчака, Я.Я. Пушака та П.В. Ворони. Львів: Ліга-Прес, 2017. 272 с.
14. Риндюк В.І. Нормотворча діяльність: навч. посіб. М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". Електрон. текстові дані. Київ : КНЕУ, 2016. 106 с.
15. Теорія держави і права : підручник / [О. М. Бандурка, О. М. Головка, О. С. Передерій та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 416 с.
16. Телешун С.О. Публічна політика: навч. посіб. / авт. кол.: С.В. Ситник, І. В. Рейтерович та ін.; за заг. ред. С. О. Телешуна, д. політ. наук, проф. Київ : НАДУ, 2016. 340 с.

Додаткова література:

1. Бакуменко В.Д., Башкатов В.М. Механізми державного управління демократичними змінами. Монографія. Київ: АМУ, 2015. 180 с.
2. Дубенко С. Д. Право в державному управлінні: навч. посіб. / [Т.П. Кудлай, В. І. Мельниченко, Н. Г. Плахотнюк]. Київ: НАДУ, 2016. 376 с.
3. Дубич К.В. Актуальні проблеми державного управління соціальними послугами: підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: ІПК ДСЗУ, 2019. 412 с.
4. Зубарева М. Європейська інформаційна політика та інтеграція моделі європейського інформаційного суспільства в українські медіа. Діалог. 2015. Вип. 20. С. 162-171.
5. Кравчук С.Й. Основи теорії держави і права: навч. Посібник.: Видавничий дім «КОНДОР», 2018. 192 с.
6. Мануїлова К.В. Традиція децентралізації публічної влади України: від розпізнавання до конструювання. Монографія. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2018. 332 с.
7. Риндюк В.І. Нормотворча діяльність: навч. посіб.; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". Електрон. текстові дані. Київ : КНЕУ, 2016. 106 с.
8. Руденко О.М., Штурхецький С.В., Шершньова О.В., Філіпова Н.В. HR-менеджмент у публічному управлінні: навч. посібн. Київ: Кондор-Видавництво, 2017. 124 с.
9. Тертичка В.В. Стратегічне управління: підручник. К.: "К.І.С.", 2017. 932 с.
10. Тицька Я.О., Крестовська Н.М., Матвєєва Л.Г., Атаманова Н.В., Арабаджи Н.Б. Теорія держави і права : навчальний посібник. Міжнародний гуманітарний ун-т. Одеса, 2021. 193 с.

Інформаційні ресурси:

1. Законодавство України. <https://www.rada.gov.ua/>
2. Міністерство економіки України. <https://www.me.gov.ua/>
3. Державна служба статистики України. <https://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Економіка та суспільство. <https://economyandsociety.in.ua/>
5. Економіка України. <http://economyukr.org.ua/?lang=uk/>
6. Економіка та держава. <http://www.economy.in.ua/>
7. Економіка і прогнозування. <http://eip.org.ua/>
8. Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій. <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal>
9. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. <http://www.nbuv.gov.ua/>
10. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого <https://nlu.org.ua/>
11. Юридичний журнал «Право України» <http://pravoua.com.ua/>
12. Журнал «Український юрист» <http://irc.gov.ua/ua/Novini.html>
13. Журнал «Юридичний радник» <http://www.yurradnik.com.ua/index.php>
14. Видання «Офіційний вісник України» <http://ovu.com.ua/>